

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1694/2020
21.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, у парници тужиоца Миливоја Мићића из Ивањице, чији је пуномоћник Милунка Арсић, адвокат из Пожеге, против тужене „Гимназије Ивањица“ из Ивањице, кога заступа директор Душко Парезановић и Општинско јавно правобранилаштво, ради поништаја одлуке и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2557/19 од 16.01.2020. године, у седници одржаној 21.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2557/19 од 16.01.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ивањици П1 204/18 од 17.05.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење тужене од 29.08.2014. године којим се отказује уговор о раду закључен између тужиоца и тужене од 03.09.2013. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоца врати на рад на радно место које је обављао пре доношења решења о престанку радног односа од 29.08.2014. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2557/19 од 16.01.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке у делу става другог изреке којим је обавезана тужена да тужиоца врати на рад и у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, иста пресуда укинута је у делу става другог изреке којим је обавезана тужена да тужиоца врати на радно место које је обављао пре доношења решења о престанку радног односа од 29.08.2014. године, па је тужба тужиоца у овом делу одбачена као недозвољена. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је уговором о раду од 03.09.2013. године засновао радни однос код тужене на одређено време до преузимања запосленог односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурс на основу члана 132. став 1. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања. Уговором је утврђено да запослени има VII степен стручне спреме и по образовању је дипломирани инжењер електротехнике и да заснива радни однос са непуним радним временом од 50% од пуног радног времена, а на рад ступа 02.09.2013. године. Тужиоцу је решењем тужене од 29.08.2014. године престао радни однос са даном 31.08.2014. године због истека одређеног времена. У образложењу решења наведено је да је чланом 175. тачка 1. Закона о раду прописано да радни однос престаје истеком рока на који је заснован. Како је запослени тужилац засновао радни однос 01.09.2013. године на одређено време до краја школске године, запосленом престаје радни однос на одређено време заснован уговором о раду од 03.09.2013. године. Школски одбор је одбио жалбу тужиоца изјављену против наведеног решења уз образложење да директор има дискреционо право да одлучи ко ће држати наставу у школи. Одлука одбора о приговору тужиоца на решење о престанку радног односа израђена је у писаном облику и заведена у деловодну књигу тужене али није достављена тужиоцу. Тужена није доказала да је расписала конкурс за попуњавање слободног радног места наставника физике нити да је слободно односно упражњено радно место наставника физике код тужене попуњено преузимањем запосленог.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови закључили да је решење тужене незаконито због чега су тако донето решење поништили и обавезали је на реинтеграцију тужиоца.

Према члану 132. став 1. тачка 2. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/09 ... 68/15), који се примењивао у спорном периоду, установа може да прими у радни однос на одређено време без конкурса лице: до преузимања запосленог односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурс.

У конкретном случају, тужилац је код тужене засновао радни однос на одређено време управо из наведених разлога из цитиране законске одредбе. Тако закључен уговор о раду у суштини је закључен под раскидним условом – до преузимања запосленог или до коначности одлуке о избору кандидата по конкурс. Наступање раскидног услова представља и основ за доношење решења о отказу према истој законској одредби (чл. 132. ЗОСОВ), а не, као што је то погрешно навео тужени на основу чл. 175. Закона о раду јер та одредба није применљива у конкретном случају.

Правна последица за поништај решења као незаконитог јесте реинтеграција тужиоца на коју је тужени у овом случају обавезан (члан 191. став 1. Закона о раду).

Нису основани ни ревизијски наводи да тужилац није био стручан за обављање послова на којима је радио јер није поседовао тражену квалификацију због чега је тужена на радно место наставника физике на одређено време са непуним радним временом запослила друго лице која је у међувремену стекла диплому мастер физичар. Законитост решења о престанку радног односа оцењује се према стању у тренутку његовог доношења. Како је у поступку пред нижестепеним судовима утврђено да је у тренутку када је тужиоцу престао радни однос на његово радно место примљено лице које такође у том тренутку није испуњавало услове односно потребну тражену квалификацију јер није имала завршене мастер студије, то се тужени не може основано позивати да је овакво решење законито јер на радном месту тужиоца ради лице са потребним квалификацијама. Лице које је тужена примила у тренутку давања отказа тужиоцу у тренутку пријема у радни однос није имала тражене квалификације због чега је наведено решење незаконито.

Нису основани ревизијски наводи да се у конкретном случају могао применити члан 191. став 6. Закона о раду по коме ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, али у току поступка послодавац докаже да постоје околности које оправдано указују да наставак радног односа, уз уважавање свих околности и интереса обе стране у спору, није могућ, суд ће одбити захтев запосленог да се врати на рад и досудиће му накнаду штете у двоструком износу од износа утврђеног по претходном ставу овог члана. За примену ове законске одредбе било је неопходно да тужени у току поступка, до закључења главне расправе докаже постојање услова за примену наведене законске одредбе, што овде није случај.

На основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

ан